

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Richardem Galisem ve věci

žalobce: **M. L.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 106 Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Dne 16. 10. 2023 podal žalobce žádost o změnu výše invalidního důchodu, kterou odůvodnil zhoršením svého zdravotního stavu.
2. Rozhodnutím ze dne X, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), žalovaná ve věci žalobcova invalidního důchodu rozhodla, že žalobci se podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, od 14. 3. 2024 odnímá invalidní důchod, neboť dle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 6. 2. 2024 již žalobce není invalidní.

3. V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná zamítla žalobcovy námitky a potvrdila prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění vyšla z posudku Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 16. 4. 2024 vypracovaného v řízení o námitkách, dle něž žalovaný taktéž nebyl invalidní.

Žaloba

4. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Namítá, že tři roky pobíral invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Posléze požádal o zvýšení, ale místo toho mu žalovaná odňala i dosavadní důchod. Má za to, že se neuzdravil, naopak má ještě větší problémy se zády a krční páteří. Pro bolesti není schopen ujít ani několik metrů. Dle ortopeda má trvale zničenou páteř. Má i problémy se sluchem, nosí naslouchátka, ale bolí jej z toho uši. Nerozumí tomu, proč mu žalovaná neponechala alespoň invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Praktický lékař žalobci nedoporučil žádné práce.

Vyjádření žalované

5. Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby. Uvádí, že invalidní důchod je podmíněn dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a žalovaná je vázána posudkem lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu. Žalovaná neshledává proběhlé řízení za nesprávné a posudkové hodnocení za neobjektivní či chybné. Napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, včetně konkretizace všech lékařských zpráv a uvedení posudkové rozvahy. Zdravotní dokumentace byla dostatečná a posouzení proběhlo dle právních předpisů. Žalovaná navrhuje vypracování posudku posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Posouzení věci

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez jednání, neboť se má za to, že účastníci s takovým postupem souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), a navíc soud postupoval dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Nařízení jednání nebylo potřebné ani k provádění dokazování. Soud neprovedl důkaz posudkem posudkové komise a ani si jej nevyžádal, neboť zjištění o žalobcově zdravotním stavu nebyla potřebná k posouzení věci.
7. Podstatou žalobních bodů je žalobcův názor, že mu žalovaná neměla zcela odejmout invalidní důchod za situace, kdy žádal o jeho zvýšení.
8. Podle § 81 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení řízení o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.
9. K řešené otázce existuje setrvalá judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Již v rozsudku ze dne 10. 1. 2013, č. j. 4 Ads 108/2012 – 31, č. 2815/2013 Sb. NSS, NSS konstatoval, že „v případě již přiznané dávky důchodového pojištění je třeba odlišovat řízení o změně poskytování dávky a řízení o změně výše dávky. Současně je nutno brát v potaz, zda bylo řízení zahájeno na žádost účastníka řízení nebo z moci úřední.“ Bylo-li tedy správní řízení

zahájeno na základě žádosti účastníka řízení, musí správní orgán o takové žádosti rozhodnout. Učinil-li žalobce ve své žádosti předmětem správního řízení změnu výše přiznané dávky (invalidního důchodu), byla Česká správa sociálního zabezpečení v daném řízení oprávněna rozhodovat jen o výši invalidního důchodu, nikoliv však o nároku na tuto dávku, resp. o odnětí dávky (viz shodně např. bod 18 rozsudku NSS ze dne 3. 2. 2023, č. j. 9 Ads 83/2022 – 91).

10. Z obsahu správního spisu plyne, že žalobce dne 16. 10. 2023 podal žádost o změnu výše invalidního důchodu. Žalovaná ovšem posléze na základě posudku Institutu posuzování zdravotního stavu, dle něž již žalobce nebyl invalidní, prvostupňovým rozhodnutím žalobci invalidní důchod zcela odňala. Toto rozhodnutí následně žalovaná napadeným rozhodnutím potvrdila a zamítla žalobcovy námitky. Ve správním spise není žádný doklad o tom, že by v té době probíhalo jakékoliv řízení týkající se žalobcova nároku na invalidní důchod jako takového, resp. že by je žalovaná z moci úřední zahájila. Je tedy zřejmé, že prvostupňovým a napadeným rozhodnutím žalovaná rozhodla právě v řízení o žalobcově žádosti o změnu výše (zvýšení) invalidního důchodu. Na základě shora citované judikatury je tedy nutno žalobci přisvědčit v tom, že žalovaná nebyla oprávněna mu odejmout invalidní důchod. V řízení zahájeném na základě jeho žádosti mohla toliko rozhodnout o jeho výši. Žalobní body jsou důvodné.

Závěr a náklady řízení

11. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí prvním výrokem zrušil pro podstatnou vadu řízení před žalovanou, která měla vliv na jeho zákonnost [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Současně věc žalované vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž je vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Nesmí tedy v řízení o žalobcově žádosti o změnu výše invalidního důchodu rozhodnout o jeho odejmutí.
12. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, náleží plná náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení ve výši 106 Kč, které jsou tvořeny náklady na poštovné za podání žaloby a repliky (72 Kč a 34 Kč). Jiné náklady řízení z obsahu soudního spisu neplynou a žalobce je ani netvrdil.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 1. srpna 2024

Richard Galis, v. r.
samosoudce